

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 2Tos/60/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4321010414
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 07. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lenka Formel Kováčová, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2021:4321010414.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Lenky Formel Kováčovej, PhD. a sudkýň JUDr. Ingrid Kišacovej, PhD., a Mgr. Adriany Némethovej v trestnej veci odsúdeného P. I., pre prečin krádeže podľa § 212 odsek 2 písmeno f/ Trestného zákona a iné, o sťažnosti odsúdeného P. I. proti uzneseniu Okresného súdu Levice sp. zn. 3Pp/35/2021 zo dňa 1. 6. 2021, na neverejnom zasadnutí konanom v Nitre dňa 28. júla 2021, takto

rozhodol:

Podľa § 193 odsek 1 písmeno c/ Trestného poriadku sa sťažnosť odsúdeného P. I. z a m i e t a, pretože nie je dôvodná.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením Okresný súd Levice (ďalej len súd I. stupňa) podľa § 66 ods. 1 písm. b/, ods. 2 Tr. zák., zamietol návrh odsúdeného P. I. (ďalej len odsúdený) na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody v trvaní 40 mesiacov, so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, uloženého mu rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky pod sp. zn. 1T/41/2019 zo dňa 3. 10. 2019, právoplatným dňa 8. 10. 2019.

V odôvodnení napadnutého uznesenia súd I. stupňa konštatoval, že po vykonanom dokazovaní na verejnom zasadnutí zistil, že odsúdený splnil formálnu podmienku - výkon dvoch tretín uloženého trestu odňatia slobody, a to ku dňu 22. 3. 2021.

Podľa názoru súdu I. stupňa však neboli u odsúdeného splnené materiálne podmienky požadované v § 66 ods. 1 Tr. zák. na podmiennečné prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody. Konštatoval, že výkon zákonom stanovenej doby uloženého trestu vzhľadom na hodnotenie správania odsúdeného ústavom nepostačuje pre záver o splnení zákonných podmienok na jeho podmiennečné prepustenie.

Podotkol, že z hodnotenia riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody síce vyplynulo, že odsúdený má v podmienkach výkonu trestu správanie na požadovanej úrovni, avšak nepreukázal polepšenie, keďže ciele programu zaobchádzania sa neplnia vo všetkých oblastiach na požadovanej úrovni, najmä v oblasti edukácie, o ktoré prejavuje len sporadický záujem. Nebol disciplinárne potrestaný, jedenkrát bol disciplinárne odmenený, pracovne je zaradený na pracovisku ručného šitia obuvi.

Súd I. stupňa poukázal na to, že sa opakovane dopúšťal rôznej trestnej činnosti, za ktorú mu boli ukladané aj nepodmiennečné tresty odňatia slobody, ktoré na neho nemali prevýchovný účinok. Zdôraznil, že z rozsudku Okresného súdu Levice sp. zn. 3T/133/2016 zo dňa 12. 1. 2017 vyplynulo, že bol uznaný vinným z prečinu poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1 Tr. zák. a bol mu uložený trest odňatia slobody v trvaní 1 mesiac so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, ktorý vykonal dňa 13. 5. 2017. Následne dňa 2. 1. 2019 spáchal ďalší skutok - prečin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. f/ Tr. zák., za čo bol odsúdený rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky sp. zn. 1T/41/2019 dňa 3. 10. 2019, právoplatným dňa 8. 10. 2019. Konštatoval, že odsúdený má sklony k páchaniu trestnej činnosti a zo záverov hodnotenia riaditeľa ústavu vyplynulo, že jeho resocializačná prognóza je menej priaznivá a neodporučil ho podmiennečne prepustiť.

Splnenie druhej materiálnej podmienky skúmal súd I. stupňa posúdením všetkých okolností súvisiacich s osobou odsúdeného, jeho osobné a charakterové vlastnosti, celkový postoj k spoločenským normám, celý doterajší život, povahu, závažnosť a charakter trestnej činnosti, pre ktorú je vo výkone trestu. Vzhľadom na uvedené skutočnosti mal za to, že na odsúdeného bude potrebné naďalej pôsobiť výchovnými prostriedkami počas výkonu trestu odňatia slobody, preto žiadosť odsúdeného ako nedôvodnú zamietol s tým, že nie je ho možné podmienične prepustiť ani pri súčasnom nariadení probačného dohľadu.

Proti tomuto uzneseniu podal odsúdený ihneď po jeho vyhlásení sťažnosť, ktorú do konania neverejného zasadnutia krajského súdu bližšie neodôvodnil.

Krajský súd v Nitre, ako nadriadený súd, na základe riadne a včas podanej sťažnosti oprávnenou osobou, podľa § 192 ods. 1 písm. a/, písm. b/ Tr. por. preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť a konanie predchádzajúce tomuto výroku a dospel k záveru, že sťažnosť nie je dôvodná.

Podľa § 66 ods. 1 Tr. zák., súd môže odsúdeného podmienične prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a

a) ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmieničného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmieničného trestu odňatia slobody,

b) ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmieničného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmieničného trestu odňatia slobody.

c) ak ide o osobu odsúdenú za zločin, ktorá nebola pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody po výkone polovice uloženého nepodmieničného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmieničného trestu odňatia slobody; súd zároveň nariadi kontrolu technickými prostriedkami.

Podľa § 66 ods. 2 Tr. zák., pri rozhodovaní o podmieničnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Preskúmaním spisového materiálu krajský súd zistil, že odsúdený v súčasnosti vykonáva súhrnný nepodmieničný trest odňatia slobody v trvaní 40 mesiacov uložený mu rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky sp. zn. 1T/41/2019, pričom predpokladaný koniec trestu pripadá na 2. 5. 2022. Výkon tohto trestu nastúpil dňa 14. 10. 2019 so započítaním doby od 9. 5. 2019 do 14. 10. 2019 a od 2. 1. 2019 do 9. 5. 2019. Z tohto dôvodu nárok na podmieničné prepustenie mu vznikol ku dňu 22. 3. 2021.

Primárne krajský súd uvádza, že na to, aby odsúdený mohol byť podmienične prepustený z výkonu trestu odňatia slobody je v zmysle § 66 ods. 1 Tr. zák. nevyhnutné, aby okrem formálnej podmienky spočívajúcej vo vykonaní zákonom určenej dĺžky trestu boli kumulatívne naplnené aj dve materiálne podmienky predpokladané týmto ustanovením, spočívajúce v konštatovaní, že odsúdený plnením svojich povinností a svojím správaním vo výkone trestu preukázal polepšenie a zároveň v dôvodnom očakávaní, že v budúcnosti povedie riadny život.

Krajský súd po preskúmaní správnosti výroku napadnutého uznesenia ako aj konania jemu predchádzajúceho konštatuje, že súd I. stupňa správne v odôvodnení napadnutého uznesenia uviedol, že odsúdený splnil formálnu podmienku vykonaním dvoch tretín nariadeného súhrnného trestu v zmysle príslušných ustanovení Trestného zákona dňa 22. 3. 2021. Zároveň správne a vyčerpávajúcym spôsobom odôvodnil svoj záver o nenaplnení ani jeden z materiálnych podmienok uvedených v § 66 ods. 1 Tr. zák., s ktorého dôvodmi ako vecne správnymi a zákonnými sa krajský súd stotožňuje a na tieto odkazuje.

Je potrebné zdôrazniť, že podmieničné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody znamená významnú zmenu spôsobu výkonu odsúdenému uloženého nepodmieničného trestu odňatia slobody, preto rozhodnutie o pripustení takejto zmeny musí vychádzať z podrobne skúmanej reálnosti predpokladu, že uložený trest splní svoj účel predpokladaný ustanovením § 34 ods. 1 Tr. zák. i bez

potreby jeho dovykonania v podmienkach ústavu na výkon trestu odňatia slobody, kde na odsúdeného pôsobili výchovné prostriedky v rámci príslušného stupňa stráženia ďalej už iba pod vplyvom pôsobenia samotnej hrozby opätovného nariadenia zvyšku nepodmienečného trestu odňatia slobody počas súdom určenej skúšobnej doby. Je preto nevyhnutné, aby súd skúmal všetky okolnosti svedčiace o dosiahnutej prevýchove odsúdeného a jeho postoji k spáchanej trestnej činnosti, teda či bol odsúdený formovaný do takej miery, že kritický postoj k páchaniu trestnej činnosti ústiaci do postoja odsúdeného, ktorým sa bude ďalšiemu jej páchaniu vyvarovať, bude nielen verbálne proklamovaný, ale napokon i realizovaný.

V intencii uvedeného preto prvú z podmienok - preukázané polepšenie odsúdeného plnením svojich povinností a svojím správaním v rámci výkonu trestu, je potrebné skúmať nielen prostredníctvom optiky získania jednej disciplinárnej odmeny, ale komplexne, ako odsúdený dodržiava ústavný poriadok, nariadenia a príkazy príslušníkov zboru, ako sa správa v kolektíve spoluodsúdených, ako trávi svoj voľný čas, či participuje na aktivitách, ktoré prispievajú k rozvoju jeho osobnosti a budovaniu jeho hodnotovej orientácie v súlade s dodržiavaním právnych noriem a tieto aspekty tiež vyhodnotiť v kontexte dôvodnosti očakávania, že takto osvojené pozitívne vzorce správania bude vedieť aplikovať i mimo múrov ústavu. Skúmanie je potrebné zamerať aj na to, či sa zbavil záporných vlastností a sklonov, ktoré ho viedli k spáchaniu daného trestného činu a neprispôbil sa podmienkam výkonu trestu len formálne.

V tejto súvislosti mal krajský súd za preukázané, že správanie odsúdeného v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Želiezovce, kde bol dňa 28. 5. 2019 premiestnený, bolo na požadovanej úrovni, dodržiaval ústavný poriadok, pričom bol zaradený do diferenciacnej skupiny „B“. V jednom prípade bol disciplinárne odmenený pochvalou za vzorný výkon činnosti súvisiaci so všeobecným rozvojom osobnosti odsúdeného. Disciplinárne potrestaný nebol. Stanovené ciele programu zaobchádzania sa plnia priebežne v oblastiach zaraďovania do práce a vzťahov s vonkajším prostredím, v oblasti edukácie sa plnia čiastočne a v oblasti aktivít vo voľnom čase sa neplnia. Voľný čas trávi pasívne, do ponúkaných aktivít sa nezapája. Nie je poverený žiadnou funkciou z radov odsúdených, má nariadené protialkoholické a protitoxikomanické ochranné liečenie ústavnou formou, ktoré doposiaľ neabsolvoval. Aktuálne je pracovne zaradený.

Napriek tomu, že odsúdený bol počas doterajšieho výkonu trestu hodnotený kladne vo viacerých aspektoch, krajský súd má za to, že záver o polepšení odsúdeného, berúc do úvahy všetky okolnosti prípadu, jeho osobné pomery a dĺžku trestu, by bol zatiaľ predčasný, najmä s poukazom na skutočnosť, že ciele programu sa u neho neplnia vo všetkých oblastiach. Treba zdôrazniť, že doposiaľ si vytvoril iba jednu disciplinárnu odmenu za obdobie od 28. 5. 2019, čo sa javí ako nedostatočné a nemožno na túto jednu odmenu bez ďalšieho nahliadať ako na dôkaz jednoznačne preukazujúci polepšenie odsúdeného tak, ako to predpokladá citované ustanovenie Trestného zákona.

Krajský súd preto zhodne ako súd I. stupňa dospel k záveru, že bude potrebné na odsúdeného naďalej pôsobiť výchovnými prostriedkami v rámci ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, do ktorého je zaradený.

Posúdenie resocializačnej prognózy odsúdeného, teda dôvodnosti očakávania, že po podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody povedie riadny život, je dôležitým kritériom pre možnosť jeho podmiennečného prepustenia. V tomto smere zohráva významnú úlohu aj jeho život pred nastúpením výkonu trestu, okolnosti spáchanej trestnej činnosti, jeho osobné pomery a v neposlednom rade sociálne a ekonomické podmienky, ktoré sú pre odsúdeného po výkone trestu vytvorené. Je zrejmé, že hodnotenie očakávania riadneho života spočíva iba v odhade súdu zohľadnením informácií, ktorými v spise disponuje. Tento odhad však v záujme ochrany spoločnosti pred páchatelmi trestnej činnosti musí vychádzať zo starostlivého uváženia všetkých uvedených faktorov determinujúcich vedenie ďalšieho života odsúdeným a až v prípade, že dôjde k záveru o minimálnom riziku zlyhania odsúdeného, ho môže súd podmiennečne prepustiť.

Krajský súd v tejto súvislosti zdôrazňuje, že odsúdený bol doposiaľ štyrikrát súdne trestaný (z odsúdení, na ktoré je možné prihliadnuť) a to vždy pre majetkovú trestnú činnosť a momentálne vykonáva nepodmienečný trest odňatia slobody potom, ako už dňa 13. 5. 2017 vykonal nepodmienečný trest odňatia slobody pre spáchanie prečinu poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1 Tr. zák., čo svedčí o absencii výchovného účinku výkonu trestu na odsúdeného. Súčasne zohľadňujúc osobnostné rysy

odsúdeného, jeho závislosť a doposiaľ neabsolvované liečenie, opakované páchanie trestnej činnosti, je u neho riziko sociálneho zlyhania stredné a aktuálna resocializačná prognóza je menej priaznivá.

Uvedené v súhrne nedáva dostatočnú záruku, že u odsúdeného bol v súčasnom štádiu výkonu nepodmienečného trestu odňatia slobody naplnený účel trestu z pohľadu jeho individuálnej i generálnej preventívnej funkcie, zohľadniac i stanovisko riaditeľa ústavu, ktorý ho neodporučil podmienečne prepustiť.

Na podklade vyššie uvedeného, keďže neboli zistené dôvody na zmenu napadnutého uznesenia, bola sťažnosť odsúdeného ako nedôvodná zamietnutá.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.